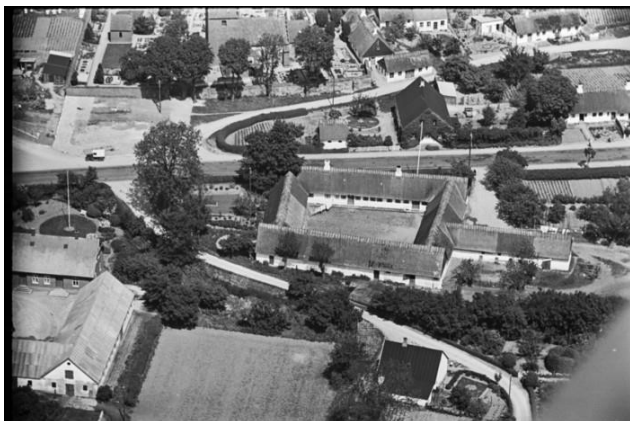

Mentzes gård.

Gården set fra syd.

Gården set fra øst, 1956..

Gården i midten af 60erne.

Hvad nu hvis...?

Den eneste af Svogerslevs gårde der ikke havde noget navn, var gården matrikel nr. 11a.

I folkemunde, til den blev revet ned i ca. 1966, gik den under navnet "Mentzes gård". Men hvem var Mentze?

Mentzefamilien var indvandret fra Tyskland i 1855. Familien var fra det, dengang, selvstændige fyrstedømme Lippe-Detmold. I 1855 hentede greven af Frijsenborg et håndværkersjak fra Lippe-Detmold til Danmark. I spidsen for sjakket var Conrad Heinrich Mentze (1824-93). På Frijsenborg gods byggede de et teglværk hvorefter sjakket rejste tilbage til Tyskland. Året efter kom Mentze tilbage til Danmark. Denne gang ledsaget af sin kone Vilhelmine Henriette Neussel (1827-1917). Han var fra starten bestyrer af det nye teglværk. Her stiftede de familie. Deres fjerde barn blev født i 1865 og fik navnet Frederik Conrad Mentze.

I folketællingen fra 1880 bor han stadig hjemme på teglværket. Hvor han opholder sig fra 1880 frem til 1890 er ukendt, men ca. 1890 køber han gården matrikel nr. 17a i Svogerslev. Denne gård, med navnet *Brøndhøigaard*, lå omtrent der hvor Skolevænget ligger i dag. Der var adgang til den af den sti der stadig skiller Bygaden 6 og 10. I 1895 blev han gift med Anna Sophie Jensen. Hun var datter af Maren Jørgensen fra Hedegården og Jens Olsen fra gården matrikel 11a. I 1896 fødtes sønnen Mauritz Mentze. Hvad der gik galt for den lille familie vides ikke, men i 1898 solgte familien gården og flyttede over i et af husene ved Hovedvejen, matrikel nr. 43d, der tilhørte Jens Olsen.

Gården nedrives, 1966.

Frederik Conrad Mentze blev bestyrer af Halmvarefabrikken i Roskilde. Som sådan står han opført i kirkebogen ved datterens dåb i 1898. Trods at Anna Sophie Jensens forældre ikke var gift, havde den udlagte barnefader, Jens Olsen, anerkendt faderskabet, og ved hans død i 1903 fik hun gården. Frederik Conrad Mentze fik atter gård at drive. Officielt var gården Anna Sophies, og han havde "kun" titel af bestyrer. 1912 overtog sønnen Mauritz Mentze gården som forpagter. Ved forældrenes død arvede han gården. Ved den store brand i 1914 blev gården mirakuløst reddet, men det var kun en stakket frist. I midt 60erne havde Kornerup-Svogerslev kommune købt gården og i 1966 blev den revet ned. Svogerslev Centret og købmandens privatbolig blev bygget på stedet.

Den sidste Mentze, Carsten Mentze, bor stadig i byen. Pudsigt nok der hvor hans bedsteforældre flyttede ind i 1898. Huset er dog et senere opført i 1927. I min barndom havde Carsten Mentze hønsehuse mellem Toftegården og Svogerslev Centret, og tidligere havde han heste på jorden ved Vestervang. Vestervang var det nye navn på den gård Frederik Conrad Mentze havde købt i 1890erne. Den gamle gård nedbrændte i 1904 og da den blev genopført, skete det ude på marken under navnet Vestervang. Så hvis familien Mentze ikke havde været nødt til at sælge gården i 1898, kunne det have været Vestervang der havde været "Mentzes gård", og gården matrikel 11a kunne have været "Olsens gård".